

ISSN 1843-9845

nr. 10 - decembrie 2008

REVISTA AEPADO

www.aepado.ro

Asociația Europeană Pentru Apărarea Drepturilor Omului

Discriminare pe banii nostrii

GHEMES Dan

S.C. REMAT MURES S.A., Targu Mures
Coordonator Departament Comercial
www.danghemes.blogspot.com

Scriu acest articol in calitatea mea de cetatean al Republicii Romanica. Care doreste ca Romanica lui sa nu fie poluata mai mult decat est cazul, adica in conformitate cu normele europene acceptate. N-o sa fac referire la legi si conventii, decat la cele ale bunului simt.

Comedia incepe de vreun an de zile, de cand guvernantii nostrii o balbaie cu taxa de polure, cu modificare taxei de poluare, cu modificarea modificarii taxei. Pana acum cand au modificat schimbarea. Am scris asa alambicat pentru ca eu cred ca asa este gandirea celor care ne pun taxe.

Eu, ca simplu cetatean platitor de taxe si impozite trag niste concluzii :

1. Guvernul care balbaie taxa e format din oameni care nu au nici o treaba cu sistemele de taxe si impozitare, deci neprofesionisti. Daca erau profesionisti nu o balbiau. O faceau si gata!

2. Modul de introducere a taxei, pompieristic, prin tehnica bagarii pumnului in gura, denota respectul pe care guvernantii il au pentru cei din a caror taxe si impozite ei fac bugete.

3. Eu ca mandru cetatean al Romanicii nu vreau sa incurajez o industrie neperformanta. Daca industria auto avea performanta si profesionalism nu astepta ca statul sa o scoata din criza pe banii mei, ai dvs. Intr-o economie de piata concurentiala se progresa. Si mai ales se cerne piata. Raman cei care stiu sa-si faca treaba.

4. Taxa nu are nici o justificare de ordin economic sau social. Exista o taxa pe emisiile de noxe agreeata si de U.E., deci era buna, iar social n-are rost sa vorbim vis-a-vis de puterea de cumparare a cetateanului traitor in Romanica.

Nu stiu daca firma Renault, care are si Dacia Pitesti, are sediul social in Romania. Daca nu-l are inseamna ca taxe plateste la sediul social. Din banii nostrii de taxa auto ei platesc taxa in alta tara ! Vi se pare corect sa-l incurajam ? Mie nu!

Pe dealer-ii de masini, care ne vand aceeasi masina mult mai scump ca peste tot in Europa, mi se pare normal sa-l sustinem financiar! Cind avem noi probleme financiare ei ieftinesc masinile !

Sa nu uitam ca toate acestea sunt intreprinderi private care evolueaza intr-o economie de piata, care ar trebui sa sanctioneze neperformanta.

Pe importatorii de masini second hand care aduc masini cu nemiluita, intre noi fie vorba: aproape toti dealer-ii au dezvoltat si acest segment (daca nu merge una noua), care polueaza, care au o stare tehnica precara, vi se pare normal sa-i incurajam? Ei tot o sa-si vanda masinile, poate nu asa multe, dar comisionul se va mari . Masinile second hand vor fi intotdeauna mai ieftine decat cele noi ! Asta nu stiu daca a luat-o in calcul cineva.

Eu vreau ca toti cetatenii care muncesc in Romanica mea sa aiba locurile de munca sigure si bine platite. Nu numai cei din judetul Arges sau cei din ramura auto.

Eu vreau sa am dreptul de a alege. Nu dreptul se a fi constrans sa aleg ceva.

Eu vreau ca pe "autostrazile" noastre sa circule numai masini noi, hibride majoritatea. Numai cu soferi care si-au platit taxele la zi !

Din nefericire asta este doar un vis de-al meu.

In realitate simt cum guvernul mai incearca sa-mi bage mana mai adanc an buzunar, sa ma oblige sa fac doar alegeri care ii dau lui bine, sa ma constranga sa particip la bunastarea altor tari, sa stau pasiv cand se incalca principiile concurentei loiale, sa platesc taxe pe incompetenta, sa concurez intr-un mediu de afaceri preferential care stimuleaza pomana de la stat nu concurenta.

Pentru toate astea si multe altele EU MA SIMT DISCRIMINAT PE BANII MEI !

DUMNEAVOASTRA CUM VA SIMTITI ?

P.S. Intram intr-o perioada a anului in care ne gandim la cei dragi noua. Sa aveti un Craciun luminos si cu pace in suflete ! La anul nu se stie ce taxe vom mai avea de platit!

Drepturi inghetate in cadrul conflictelor inghetate - Cazul 18 ani de Transnistria -

COLESNIC Vladislav

Masterand la Antropologie - Universitatea de Stat din Moldova
Republica Moldova

Experienta mai multor generatii ne demonstreaza ca cea mai umana si constructiva cale spre invingerea conflictelor etnice si regionale consta in dialog, toleranta si dorinta de a intra in „*Ce se intampla acolo?*” este una dintre intrebarile care au fost puse si se pun in cazul conflictului transnistrean. „*Ce se intampla acolo?*” este mai mult decat o intrebare, este si un raspuns, un gest de abandon, strecurat, nu foarte subtil in chiar corpul intrebării. „*Ce se intampla acolo?*” este semnul unei neputinte de a intelege, dar pentru a semnala faptul ca nici nu poti gasi un raspuns satisfacator.

Provocarea si mentinerea unor fobii a fost posibila in stanga Nistrului, inca de la sfarsitul anilor '80 pana astazi, datorita izolarii in care se afla populatia transnistreana, situatie caracteristica regimurilor totalitare. Izolarea, conditionata de catre ideologii a permis conservarea in regiunea transnistreana a unor traditii sovietice si a mentalitatii de tip sovietic. Acestea caracterizandu-se prin acceptarea neconditionata a puterii anticonstitutionale si a politicii acesteia, lipsa de initiativa, precum si perceperea culturii ruse si a Rusiei, in general, drept sursa unica de cultura si civilizatie esentiale pentru regiunea transnistreana. Astfel argumentul adus de un locuitor din stanga Nistrului, la intrebarea „*Ce este pentru dumneavoastra mai aproape Rusia sau UE?*” este urmatoare: „*Rusia din motiv ca ea ne ajuta, deschide universitati*”. Ideologia, folosita in mod excesiv, prezinta un pericol mare atunci cand serveste unor interese personale prin manipularea oamenilor, iar continutul ei este fals si impropriu prezentului.

Propaganda este rezultativa numai intr-o societate inchisa si ideologizata, care nu este supusa influentelor diverse, contradictorii. Sa mentionam ca in procesul de perceptie a informatiei apare fenomenul auto-selectiei, care presupune ca oamenii aud doar mesajele care corespund viziunilor sale obisnuite. Acest fenomen a fost exploatat de ideologia transnistreana, care pentru a initia o anumita atitudine populatiei din stanga Nistrului s-a adresat nu atat ratiunii, cat emotiilor si prejudecatilor oamenilor, propunand reprezentantilor culturii ruse o alternativa mesajelor nationaliste si unioniste de la Chisinau, realizarea carora presupunea inlocuirea statutului privilegiat, acordat in URSS populatiei ruse cu cel de minoritate etnica. Fobiile sunt alimentate de propaganda anti-moldoveneasca si anti-romana organizata de Tiraspol si promovata prin mass-media locala intr-o forma abuziva, prin institutiile locale de invatamant, care este cu atat mai efectiva in regiunea transnistreana, cu cat populatia moldoveneasca (care se autoidentifica ca moldoveni) din acest teritoriu nu a fost supusa unei influente romanesti in ultimii 10 decenii.

Astfel la intrebarea pusa unui cetatean de 69 de ani din regiunea transnistreana, raionul Camenca: „*Cum credeti dumneavoastra in ce consta conflictul dintre partea dreapta si stanga Nistrului?*”. Raspunsul a fost urmatorul: „*Eu cred ca conflictul a aparut din cauza limbii! Anume romanizarea, ca impotriva limbii moldovenesti nu am nimic. Atunci, pe vremea celui de-al doilea razboi mondial cand au venit romanii noi nu am fost in relatii bune. Anume sunt impotriva Romaniei.*”

Mai mult ca atat, si pe malul drept al Nistrului o mare parte de moldoveni raman rusificati si supusi in continuare procesului de rusificare. Astfel, nu a existat in apropiere de Transnistria o sursa de romanism, care sa fie perceptuta, cel putin de moldovenii transnistreni, drept o cultura obisnuita, accesibila, chiar atractiva sau neostila populatiei transnistrene. Totodata, rusificarea intr-un stat cu expresie romaneasca a majoritatii populatiei, nu poate constitui o baza stabila pentru consolidarea societatii si a constiintei nationale, chiar si in regiunea de Est a Republicii Moldova. La intrebarea pusa unui cetatean din Transnistria, raionul Camenca: „*Cum va considerati dupa nationalitate?*” raspunsul a fost: „*Cum sa va zic? Sa ma consider polonez? Nu as putea spune! Sa ma consider ucrainean? Nu cunosc limba ucraineasca? Ca eu sunt moldovan? Limba o inteleg dar nu o pot vorbi! Daca sincer eu singur nu stiu ce sunt!*”.

Insa in momentul in care pe malul drept mai exista problemele social-economice similare celor din regiunea transnistreana, iar Chisinau nu demonstreaza decat incapacitatea sa de a asigura un trai decent pentru majoritatea populatiei, de a garanta drepturile si libertatile omului, de a solutiona problemele interne pe cai legale, nu putem vorbi despre atractivitatea juridictiei Chisinaului pentru populatia transnistreana. Pentru a exclude aparitia unei noi miscari separatiste in regiunea transnistreana ar fi nevoie de o politica informatională si educatională pe termen lung. La prima etapa ar trebui sa fie pus accentul pe convingerea populatiei transnistrene in necesitatea si beneficiul reintegrării Republicii Moldova, iar la cea de-a doua etapa, s-ar intreprinde masuri pentru a consolida constiinta civica si integritatea interna a statului. Coagulanta in acest sens ar putea fi ideea europeana, care se bazeaza pe democratizare si adoptarea unui nivel inalt de dezvoltare economica si astfel, ar putea fi acceptata de reprezentantii diferitor etnii si straturi sociale. Indirect, ideologia transnistreana a contribuit la pastrarea „moldovenismului” si perpetuarea crizei de identitate in Republica Moldova, ce submineaza unitatea interna a statului, dar naste si o criza de legitimitate pentru crearea statului Republica Moldova. Desi sub un alt unghi de vedere, conflictul este doar o manifestare a crizei de identitate si a lipsei unei politici de promovare a unitatii care sta la baza suveranitatii statului. Acesti factori au dus la aparitia unei „discriminari

pozitive”, minoritatea rusa obtinand drepturi care limiteaza drepturile majoritatii nationale.

Conflictul transnistrean, promovand romanofobia si rusofilia, vine in sustinerea politicii antinationale sustinute atat la nivel de stat, cat si la cel cotidian. Ideologia contribuie la distrugerea constiintei civice a locuitorilor regiunii de Est a Republicii Moldova, a constiintei lor de apartenenta la un stat. Populatia din stanga Nistrului se vede mai curand cetateni ai altor state, mai mari ca Rusia, Polonia sau Ucraina, din motivul unui trai mai decent. Dominatia charismatica prin care ar putea fi caracterizata legitimitatea ideologiei autoritatilor de la Tiraspol, a incercat sa gaseasca forme mai rationale de justificare a activitatii sale accentuand persistenta pericolului din partea Republicii Moldova, absurditatea ideii de a se uni cu Republica Moldova, necesitatea de a mobiliza toate fortele si de a elimina dusmanii (interni si externi) pentru a supravietui. Puterea este acceptata de cei guvernati in virtutea faptului ca elita sociala si intelectuala este atasata sistemului politic format in conformitate cu interesele sale, iar populatia este supusa propagandei si constrangerii idiologice care nu lasa loc opozitiei.

In cele din urma doar as afirma faptul ca absenta unei societati civile din regiunea de Est a Republicii Moldova, care sa puna la indoiala adevarurile axiomatice ale regimului, adincesc schismele si arhetipurile prin care se legitimeaza acest regim. Avind la dispozitie resursele de coercitie necesare, acest regim isi gaseste vocatia prin justificarea rolului sau in spatiu si in timp.

Drepturi si indatoriri fata de lada de zestre a neamului romanesc

OLTEANU Laura - profesor

Scoala Sanatoriala Busteni

si

STAN Elena - profesor

Grup Scolar Maneciu, judetul Prahova

... Dincolo de farama de divinitate, perla spirituala pe care o poseda fiecare suflet etnic, exista un element care defineste spiritul oricarei natii.

Sufletul slav inseamna iernile cumplite ale Siberiei patima nestavilita si multa vodca. Definesti beduinul raportandu-l la relatia pe care o are cu turma sa de camile si la nisipurile fierbinti si ucigase ale desertului.

Romanul pare insa o sinteza a tuturor suferintelor acestei lumi. Nascut din dragostea a doua popoare dure: dacii si romanii, sufletul sau, format intre Carpati si Mare, a fost adapostit de codrii si de pesteri, ars de soarele Baraganului, inghitit de valurile Dunarii sau ascuns printre crestele muntilor ninsi.

Si cati musafiri nepoftiti am avut! Veneau si scormoneau in lada noastra de zestre, luandu-ne bijuteriile de aur, risipindu-ne costumele sacre de sarbatoare sau jefuindu-ne de tot ce aveam mai sfant si mai de pret.

Ca sa supravietuim, ne-am facut din inimi lazi de zestre. Am ascuns acolo doinele si baladele, colindele si bocetele, basmele si ghicitorile, descantecele si obiceiurile.

Am fost decapitati pentru credinta noastra si nu ne-am amestecat graiul cu cel al strainilor.

Am avut mai multa luciditate in vremurile crancene. Astazi, cand avem libertate deplina ne-am uitat responsabilitatile fata de propria tara si fata de propriul neam.

Multi tineri se stramba cand aud muzica populara romaneasca, armonie divina si perfectiune a versului, preferand muzica rock sau manelele.

Este inlocuit un mesaj pozitiv care indeamna la dragoste, toleranta, responsabilitate fata de casa parinteasca si fata de mormintele celor care au fost, cu batai indracite de tobe, injuraturi, expresii vulgare sau retete pentru a-si umili dusmanul.

Basmele sunt definite simplist ca fiind: „*bune de adormit copiii*”, ignorandu-se latura lor educativa.

Folcloristi renumiti au demonstrat functia caracteristica a naratiunii care consta in vindecarea unor dispozitii sufletesti anormale, exagerate sau morbide.

Müller a facut distinctie intre tratamentul alopatic si cel hemeopatic. Alopaticia presupune actiune prin contrast, in timp ce hemeopatia inseamna actiune prin exces.

Psihologia creatorului popular anonim si colectiv a descoperit si aplicat un mare adevar: adevaratul tratament al inclinarilor rautacioase, tiranice sau salbatice sunt blamul, desconsiderarea si dispretul pe care le atrag aceste manifestari in ambianta sociala.

Basmul satisface imboldul nostru natural spre comunicare, asigura integrarea individului in grupul social si satisfacerea interesului pe care-l nutrim pentru om, pentru sufletul omenesc si destinele lui.

Parerele contradictorii ale folcloristilor demonstreaza faptul ca atat povestitorul, cat si ascultatorul unui basm au de castigat.

J. Novicow afirma ca prin creditul de atentie pe care il obtine, cel care vorbeste este invingatorul.

E. Sperantia considera ca ascultatorul este „cel servit”. Cel ce intreaba urmareste o achizitie, iar cel ce raspunde i se supune si i-o procura: intre ei se stabileste aceeasi relatie ca si intre superiorul care comanda si inferiorul care executa.

Lada de zestre a poporului roman este un bun comun. Ca fiii ai acestui neam putem lua orice produs ne satisface, dar avem indatorirea de a nu-l denatura. Nu este drept sa imbracam o ie si sa o punem in lada de zestre murdara! Nu putem sa luam un cantec si sa-i stricam versurile! Si mai este ceva. Tot luand, comoara se goleste. Trebuie sa incercam sa imbogatim lada de zestre a neamului romanesc! Avem nevoie de informatori si de slujitori devotati ai folclorului.

In universul satului, batranii atotcunoscatori ai traditiilor si mestesugurilor milenare sunt pe cale de disparitie. Un cercetator in domeniul folclorului care lucreaza 8 ore pe zi are un salariu cuprins intre 700 si 1800 de lei. Mai este motivat sa strabata Apusenii si sa culeaga doine si balade, sa immortalizeze obiceiuri legate de munti si de inmormantari? Motivatia morala care trebuie sa fie o adevarata religie pentru folclorist, nu poate inlocui investitia materiala!

Nunta folclorica a devenit nunta la cantina sau la restaurant ! Pe ce ulita a satului sa mai aude chemarea magica :

„Va pofteste domnul nun
Maine la ospat;
Un ceas, doua;
Pan' la noua,
La mese intinse
Cu pahare pline,
Ca foarte bine ne va
parea,
Lingura si furculita sa nu mai stea” ?

A disparut si „**venitul la oale**” din noaptea de sambata spre duminica, eveniment care consta in venirea sucacioaielor (femei care fac mancare la nunti) de la mire la mireasa intai si apoi invers pentru a-si incerca reciproc dispozitia si mancarurile, pentru o noua petrecere, in noptile lungi de iarna cand oamenii n-au ce face si ca sa se stie ce fire au oamenii.

Nunta la restaurant a desfiintat si obiectele rituale: varsta, steagul mirelui, costumul miresei, imbracamintea de „boreasa”, pintenul si gaina miresei. Doar tratatele de folclor contin traditiile „conservate”, „pastrate in naftalina”. In zona etnografica Maramures se petea trei seri la rand, iar raspunsul se oferea a treia seara. La cununie, inaintea miresei mergeau surorile acesteia si presureau sare si grau pentru alungarea farmecelor. Universul satului romanesc stabilea ierarhii in functie de nivelul de cunoastere al traditiilor si de rolul jucat de individ.

In trecut, **mositul** era o cinste obstasca, nu o profesie, de aceea nu se ofereau bani pentru acest serviciu.

Moasa taia buricul si ingropa placenta intr-un loc neumblat. Ea facea si prima baie rituala a copilului cu apa din rau sau din fantana adusa inainte de asfintitul soarelui in baie se punea: unsoare de vaca (sa aiba pielea moale ; flori din cununa de mireasa a mamei (sa fie frumos ca floarea) lapte de mama si banuti de argint. Apa se arunca in gradina cu flori: la fete dintr-o data sa aiba parte de-o singura cununie, la baieti de mai multe ori, sa fie placuti de mai multe fete. Din pacate, copiii nascuti morti erau considerati strigoii.

Este ciudat ca despre multe dintre traditii se vorbeste deja la timpul trecut.

Taranul roman isi ordona totul cu intelepciune: viata, gesturile, faptele, locuinta.

Pentru a risipi jalea, a inventat jocurile de priveghi: „Cocostarcul”, „Calul”, „Moara”.

Casa si-a impartit-o in spatiu al faptelor de viata, compartimentul din dreapta usii in care se afla patul si obiectele destinate odihnei. Rationamentul era simplu: in pat se concepe, in pat nasti, in pat mori. In stanga usii este arealul faptelor de ritual, reprezentate de masa. Mirii stau la masa si primesc urarile, nou-nascutul este asezat pe masa, mortul este pus pe masa la priveghi...

In lada de zestre a folclorului romanesc este pastrat spiritul acestui popor, de aceea toate lucrurile pe care le punem in ea trebuie sa fie curate si valoroase!

Bibliografie :

1. „Cultura romaneasca in Banat” – Ioan Viorel Boldurean ed. Nelicon, Timisoara.
2. „Zona etnografica Maramures” – Mihai Dancus
3. „Studii de folclor si literatura” – Editura pentru literatura, Bucuresti, 1967
4. „Folclor literar romanesc” – Mihai Pop / Pavel Ruxandoiu Editura Didactica si Pedagogica – Bucuresti, 1991

Fii ARTfel! NU (pre)judeca inainte sa cunosti!

BREZOIU Gabriel Andrei

Clasa a XII-a

Colegiul National de Informatica Tudor Vianu", Bucuresti

Coordonator de proiect - AEPADO

<http://gabybrezoiu.blogspot.com/>

60 de ani de la adoptarea Declaratiei Universale a drepturilor omului reprezinta oare o perioada suficienta astfel incat sa fi realizat cine suntem, ce vrem, ce putem ... ?

Traim, suntem fiinte rationale, judecam. Orice aspect al lumii inconjuratoare este perceput subiectiv. Privim aceleasi forme, aceleasi situatii, aceleasi culori si totusi le vedem diferit.

Figurile celorlalti sunt ipostaze efemere a ceea ce noi numim impresie. Desi uneori semanam ca doua picaturi de apa, gandim la fel sau ne comportam stereotipic, fiecare este unic. Intreaga natura are la baza diversitatea.

Suntem o enigma atat pentru noi cat mai ales pentru cei din jur. Ceea ce vedem sunt doar niste fotografii la repezeala dintr-un aparent prezent continuu in care avem iluzia ca pedalam. Ce sanse sunt sa ramai profund intr-o lume in care superficialitatea te sufoaca la tot pasul?

In fiecare dimineata acelasi rasarit, acelasi soare, aceiasi caldura, lumina, energie si totusi fiecare boaba de roua le percepe diferit.

Pentru noi, diversitatea inseamna culoare, incredere, speranta, visuri si totodata frica, egoism, neliniste ...

Cu totii vrem sa fim cei mai buni. Unii chiar reusesc, dar idealul perfectiunii ne duce mai departe, catre absolut !

Uneori, cei mai buni devin „ciudati” pentru cei din jur pentru ca nu pot fi ca ei. Chiar avem nevoie de prejudecati pentru a ne modela eventualele imperfectiuni?

Toti diferiti, toti egali. Mai multe perspective, mai mult talent, mai multa creativitate. A invata sa fii creativ inseamna a accepta si asimila ideile celor din jur printr-o nuanta personala.

Genial nu-i destul. Fii cool!

In adolescenta sau chiar mai devreme asimilam fara sa vrem prejudecati gratuite ce traseaza o viziune gresita asupra vietii. Invatam ca „a fi cool” inseamna a purta haine de firma, a consuma alcool, tigari si tot felul de nebunii, a-si pierde noptile prin discotecii cu muzica la maxim si a face excese ce-ti pot pune in pericol sanatatea, moralitatea, inocenta ... Dar ... oare ... ? ...

Cei ce nu se incadreaza intr-un astfel de tipar sunt catalogati drept inadaptati. Astfel, multi sunt supusi de prejudecati si invata sa fie ca ceilalti. Tendinta e oarecum fireasca in conditiile in care mass-media romaneasca sustine senzationalul si evenimentele care socheaza in locul valorilor nationale.

Ma tot gandeam la ce trebuie facut pentru a lupta cu prejudecatile, sa ofer cateva alternative dar imi dau seama ca totul vine din mentalitatea noastra si din modul in care reusim sa digeram conceptul de egalitate si nediscriminare.

Asadar, sa gandim inteligent si liber si sa oferim celor din jur sansele pe care le merita! Chiar merita!

In fiecare pe 10 decembrie sarbatorim Ziua *Internationala a Drepturilor Omului*. Sa fie de ajuns o singura zi pe an in care sa ne amintim cine suntem, ce vrem, ce putem? Ce-ar fi sa facem acest lucru in fiecare zi ... sa fim ARTfel fata de noi si fata de cei din jur ...

Ce inseamna sa fii ARTfel?

Sa fii imun la „efectul de turma”;

Sa fii deschis la nevoile celorlalti;

Sa poti asimila ideii printr-o perspectiva proprie;

Sa nu renunti la planurile tale decat cand esti convins ca muncesti in zadar;

Sa dai o sansa oricui ti-o cere sau cui vezi ca merita;

Sa crezi in tine si in ideile tale;

Sa gasesti un echilibru stabil intre sensibilitate si ratiune;

Sa-i pui pe cei din jur inaintea propriei persoane;

Sa nu cauti un beneficiu material in tot ceea ce faci;

Sa fii tu si sa fii multumit cu ceea ce esti si faci.

Fii ARTfel!

*** Aceasta lucrare a obtinut Premiul al II-lea la CONCURSUL DE ESEURI „DIMITRIE CANTEMIR”: „SUNTEM EGALI! SA FIM PRIETENI! EGALITATE SI NEDISCRIMINARE”, editia a II-a, 2008

FRANCISCO DE VITORIA – primul aparator al drepturilor omului

RUSU Doina-Cristina
Masterand

Facultatea de Filosofie, Universitatea Bucuresti

Cunoscut ca cel care a intemeiat Scoala din Salamanca, Francisco de Vitoria a fost unul dintre profesorii care au influentat cel mai mult doctrinele salmantine, introducand studiul tomismului. Iar datorita faptului ca Universitatea din Salamanca era atunci una din cele mai importante universitati ale Spaniei si ale Europei, tomismul a capatat din nou o mare arie de studiu, fiind impletit in opera sa cu umanismul crestin.

Despre viata lui Francisco de Vitoria nu se stiu foarte multe. S-a nascut la Burgos in anul 1483, a intrat in ordinul dominican in anul 1505. A studiat arte si teologie la Paris, apoi s-a intors in Spania si a fost profesor la Valladolid, din 1523 pana in 1526, cind a primit catedra de teologie de la Salamanca, unde a ramas pana la sfarsitul vietii sale si unde a intrat in ordinul dominican al Manastirii San Esteban.

Domeniile sale de activitate au fost economia, dreptul si teologia, cele trei domenii impletindu-se intre ele in opera ganditorului salmantin. Francisco de Vitoria considera ca ordinea naturala se baza pe libertatea oamenilor, pe circulatia persoanelor, a bunurilor si a ideilor. In acea vreme, in spatiul catolic munca era vazuta ca pretul care trebuia platit pentru pacate, ca urmare a pacatului stramosesc, cand Dumnezeu ii spune lui Adam ca prin munca trupului sau va obtine roadele pamantului. Francisco de Vitoria schimba aceasta viziune, afirmand ca relatiile comerciale sunt o modalitate prin care ne cunoastem unii pe altii si ajutam la buna-starea generala, dezvoltand in acelasi timp sentimentul de fraternitate. Plecand de aici, Scoala din Salamanca a dezvoltat o teorie prin care pretul nu mai era stabilit doar in functie de costurile de productie, ci rezulta din relatia a doi termeni, cererea si oferta.

Dar domeniul care l-a facut sa fie cunoscut in epoca a fost dreptul. Fiind calugar la Manastirea San Steban din Salamanca (cea care trimitea misionarii in Indii), asa cum am spus, si-a indreptat atentia catre situatia din America, noul continent descoperit si care in timpul vietii sale era in proces de cucerire. Inceputul secolului al XVI-lea a insemnat nasterea unor numeroase controverse privitoare la drepturile la libertate ale indienilor in opozitie cu cele ale spaniolilor de a-i domina.

Pentru a-si justifica luarea in posesiune a noilor teritorii, spaniolii (ca si portughezii in Africa) se foloseau de bulele papale, documente prin care Papa conferea monarhilor crestini dreptul de a domina teritoriile locuite de barbari sau pagani (barbari erau cei care cunosteau religia crestina, dar se impotriveau sa o accepte ca fiind singura religie adevarata, iar pagani erau cei care nu cunosteau crestianismul). Primul care a criticat dur aceste documente a fost Bartolomé de las Casas, tot calugar dominican, sustinand teza ca paganii detineau autoritate legitima asupra pamanturilor si ca Papa nu avea puterea de a transfera aceasta autoritatea regilor spanioli. Mai mult, monarhii se bazau pe ideea ca scopul cuceririi era evanghelizarea Americii, de aceea documentele papale trebuiau acceptate de catre printii locali.

Dar problema care a facut sa se nasca cele mai multe discutii a fost cea privitoare la dreptul spaniolilor de a-i lua ca sclavi pe indigeni. Din controversele dintre cuceritori (dornici de a obtine cat mai multe bogatii si care ii puneau pe indieni sa munceasca pamanturile fara a-i plati) si fratii dominicani (care respingeau teoria aristotelica conform careia indienii nu erau fiinte rationale si puteau fi inrobiti) au aparut mai multe documente juridice, cele mai importante fiind Legile din Burgos. Dar chiar daca regii spanioli au stabilit ca indigenii trebuiau platiti pentru munca efectuata, ca pentru fiecare cinci luni de munca trebuiau sa aiba patruzeci de zile libere si stapanul pamantului pe care lucra era obligat sa se asigure ca vor primi consilierea religioasa necesara, situatia in America era alta si conchistadorii nu tineau cont de aceste legi, abuzand in continuare de indigeni si facandu-i pe dominicani sa trimita in continuare petitii regilor pentru a schimba situatia.

Francisco de Vitoria, din interiorul peninsulei, spijina doctrina fratilor dominicani. Teza sa, expusa in opera De indis, conform careia indigenii nu erau fiinte inferioare, ci aveau aceleasi drepturi ca orice cetatean al Vechii Lumi, fiecare fiind proprietarul de drept al pamanturilor si al muncii sale, constituie punctul de plecare al drepturilor omului.

O alta controversa in care Francisco de Vitoria a avut un cuvânt de spus a fost aceea a legitimitatii unui razboi. Se stabilise ca pot fi luati ca sclavi acei indieni care erau prizonieri de razboi, ai unui razboi drept, dar in ce masura un razboi era drept? Spaniolii au considerat ca razboiul din America era unul drept deoarece scopul lui era evanghelizarea si in acest caz era firesc ca cei care nu acceptau de buna voie noua religie sa fie obligati cu armele sa o accepte. Doctrina lui Vitoria schimba complet aceasta viziune atunci cand apune ca un razboi nu poate fi considerat drept nici chiar daca are drept cauza diferentele de religie sau marirea teritoriului.

In timpul domniei lui Filip al II-lea, legile de cucerire dreapta scrise de Francisco de Vitoria au fost adoptate ca legi de cucerire a noilor teritorii. Aceste legi erau:

- Dreptul spaniolilor de a calatori liber;

- Dreptul spaniolilor de a propaga religia creștină;
- Protecția creștinilor convertiți atunci când sunt persecutați de populații păgâne;
- Dacă indienii s-au creștinat, Papa poate decide ca principele lor să fie Regii Catolici;
- Atunci când au loc delictе, spaniolii au obligația să intervină;
- Indienii acceptă liber ca rege pe regele spaniei;
- În războaiele dintre populații indiene, dacă spaniolii intervin pe partea uneia dintre acestea, se bucură de prada de război;
- Indigenii cu dizabilități, cu trebuie protejați.

O dată cu încheierea perioadei marilor cuceriri, opera lui Francisco de Vitoria nu s-a mai bucurat de o popularitate și de o influență prea mare în Spania.

Manastirea San Esteban din Salamanca patrează, pe peretii muzeului dedicat cuceririi Americii, citate din scrierile lui Vitoria, unde el spune că toți oamenii sunt liberi și egali, având drepturi depline asupra pământurilor și muncii lor. În cripta manastirii, alături de mormintele unor importanți misionari care au luptat pentru tratarea indigenilor ca ființe egale spaniolilor, se află locul de veci al marelui umanist.

Lupta împotriva terorismului – o limitare a drepturilor omului? –

GHEORGHILA Diana - Andreea

Absolventă - Facultatea de Drept, Universitatea București
membru "Parlamentul Tinerilor"

Terorismul nu este un fenomen nou, cu atât mai puțin tortura sau dilema statelor de a găsi un echilibru între drepturile omului și securitatea națională în lupta contra terorii.

În general, statele definesc terorismul ca un act care pune în pericol securitatea lor națională și care creează astfel o stare de urgență. În numele acestei stări de urgență, multe dintre state au derogat de la principiile drepturilor omului în scopul de a pune în practică măsuri contra terorismului. Spre exemplu, articolul 4 al *Pactului internațional referitor la drepturile civile și politice* permite statelor să deroge de la regimul drepturilor omului în circumstanțe excepționale: în cazul în care un pericol public excepțional amenință existența națiunii și este proclamat printr-un act oficial, statele parti la Pact pot lua, în măsura în care situația o cere, măsuri derogatorii de la obligațiile prevăzute. Astfel, dreptul internațional recunoaște că dacă puterile excepționale sunt câteodată necesare, acestea trebuie concepute într-o manieră restrictivă pentru a nu eroda drepturile pe care ar trebui să le apere.

Termenul *terorism* este familiar, dar nu există o concepție comună a semnificației sale. Deși notiunea a fost inclusă în convenții internaționale și rezoluții ale Consiliului de Securitate ONU, nu există o definiție universal acceptată în dreptul internațional. O conturare clară a conceptului este deosebit de importantă, mai ales din punct de vedere penal. Actele de terorism acoperă în mod obișnuit acele acte comise de alți actori decât statele; totuși, există și unele păreri care susțin că actele comise de state pot de asemenea aparține sferei terorismului. Mobilul criminalului trebuie deosebit de intenția sa. Fiind vorba despre terorism, mobilul este acela de a atinge un scop politic, de a modifica sau distruge fundamentele și principiile generale ale unui stat sau organizație internațională, pe când intenția este de a intimida o populație în tot sau în parte.

O decizie cadru a Uniunii Europene privind terorismul lasă o mare marjă de discreție fiecărui stat membru de a determina linia potrivită între opoziție legitimă și terorism. Desigur, interpretarea acestor definiții juridice depinde de instanțe, iar marea parte a statelor membre UE au un sistem susceptibil de a limita orice aplicare abuzivă a legii. Statele trebuie să se asigure că infracțiunile teroriste sunt sancționabile cu pedepse cu închisoarea mai grele decât acelea care s-ar aplica în virtutea dreptului comun pentru aceleași infracțiuni în absența unei intenții teroriste. Prin urmare, întrebarea care se pune este de a ști care este natura interdicției torturii, cum trebuie interpretată și dacă poate suferi limitări. În acest demers, trebuie avut în vedere principiul general al interdicției absolute a torturii și apoi eventualele consecințe.

Definiția *torturii* analizată de CEDO privește tratamentele inumane deliberate care provoacă suferințe grave și caracterizate prin cruzime. A fost totodată stabilit că *tehnicele de dezorientare sau de privare senzorială*, ca de exemplu „pozițiile de tensiune”, faptul de a purta cagula, supunerea la zgomote puternice și continue, privarea de somn și privarea de hrană sunt interzise de dreptul internațional sub denumirea de tratamente crude, inumane sau degradante.

Comisia Europeană a decis că tortura urmărește drept obiectiv obținerea unor mărturii și constituie în general o formă agravată de tratament inuman, iar jurisprudența recentă a adoptat această abordare determinând dacă un act poate fi calificat drept tortură.

Trebuie retinut ca exista un nucleu dur al drepturilor care nu sunt susceptibile de nici o derogare, chiar si in caz de razboi sau de pericol public care poate ameninta securitatea statului, interdictia derogarii fiind prevazuta in conventiile privind drepturile omului, dar totodata avand calitatea de norme imperative de drept cutumiar; este asadar stabilit ca interzicerea torturii reiese din statutul de *ius cogens*, cel mai inalt nivel al normelor si principiilor internationale. Conform acestei teorii, statele au recunoscut necesitatea interzicerii anumitor practici si in timp de razboi, chiar daca acestea ar fi putut aduce un avantaj militar. In acelasi sens, drepturile procedurale concepute pentru a garanta protectia impotriva pedepselor sau tratamentelor crude, inumane sau degradante nu sunt supuse niciunei derogari.

Argumentul conform caruia ar fi necesara o violare a drepturilor omului in cadrul luptei impotriva terorismului este fundamental eronata. Statele si comunitatile de state nu pot fi in siguranta decat atunci cand toate elementele lor constitutive sunt in siguranta, iar securitatea populatiei presupune inviolabilitatea drepturilor omului. Intr-un stat in care drepturile omului sunt nesigure, statul insusi nu mai este in siguranta; prin urmare, orice lupta impotriva terorismului care nu mentine riguros respectul drepturilor omului nu poate asigura securitatea nationala, ci, dimpotriva, o slabeste. Statele afirma in mod constant ca nu exista destule puteri pentru a deroga de la anumite obligatii in materia drepturilor omului in momentul declararii starii de urgenta sau in timp de conflict armat. In acest sens, **Curtea Europeana a Drepturilor Omului** a exclus posibilitatea de a cauta un just echilibru intre securitatea nationala si interesul individului de a fi protejat impotriva torturii sau a pedepselor ori tratamentelor crude, inumane sau degradante. In hotararea *Chahal c. Marii Britanii*, CEDO a considerat argumentul conform caruia ar exista o limitare implicita a articolului 3 al *Conventiei Europene*, care ar permite expulzarea unui individ pentru motive de securitate, chiar si acolo unde exista un risc de rele tratamente, inoperant. Respingand acest argument, Curtea a confirmat natura absoluta a interdictiei torturii si a principiului non-repatrierii refugiatilor in locurile in care au fost persecutati („*non-refoulement*”). De asemenea, articolul 2 paragraful al 2-lea al *Conventiei impotriva torturii* stabileste ca nici o circumstanta exceptionala, fie ca este vorba de starea de razboi, de amenintarea cu forta, de instabilitate politica interna sau de oricare alta situatie de exceptie, inclusiv ordinul unui superior sau al unei autoritati publice, nu poate fi invocata pentru a justifica tortura. Un posibil argument ar fi faptul ca o eventuala justificare ar influenta direct dreptul victimelor la repararea prejudiciului creat; nu doar mijloacele juridice pentru a-l obtine sunt astfel indepartate, dar totodata si dreptul de a fi recunoscut ca victima a unui act nejustificat si atroce este negat. In plus, justificarea torturii si a celorlaltor forme de rele tratamente este contrar obligatiei statelor, conform dreptului international, de a furniza garantiile necesare pentru a evita repetarea prejudiciului pentru victime si familiile acestora.

Principiul interzicerii torturii impune conditii speciale pentru categoriile de persoane mai vulnerabile, ca de exemplu detinutii, dar si limitari constatate in practica.

In ceea ce priveste pozitia **Comisiei Europene**, documentul de lucru asupra raportului intre salvagardarea securitatii interne si respectarea obligatiilor si a instrumentelor internationale in materie de protectie aminteste jurisprudenta CEDO care confirma interzicerea torturii. Acesta sugereaza posibila deschidere a Comisiei spre cautarea unui echilibru, in ciuda statutului interdictiei torturii in temeiul dreptului international. Articolele 14 si 17 ale versiunii finale a Propunerii de Directiva a Consiliului privind normele minimale relative la conditiile care trebuie indeplinite de resortisantii statelor terte si apatrizi pentru a putea pretinde statutul de refugiat sau de persoana care din alte cauze are nevoie de protectie internationala, care obliga statele la a nu acorda statutul de refugiat celor care nu au nevoie, omite limitarea importanta care aparea in proiectele anterioare, conform careia asemenea obligatii sunt supuse dreptului international si *Conventiei Europene a Drepturilor Omului*. In plus, se prevede autorizatia data statelor de a repatria orice refugiat la adresa caruia are motive intemeiate de a-l considera ca un pericol pentru securitatea nationala a statului in care se gaseste sau care a fost condamnat definitiv pentru o infractiune sau delict manifest grav si care constituie o amenintare pentru respectivul stat.

Dintr-o alta perspectiva, asa-zisa exceptie a „bombei cu explozie intarziata” conform careia tortura sau alte forme de rele tratamente pot servi pentru obtinerea de informatii pe care o persoana este susceptibila de a le detine legat de existenta unei bombe gata sa explodeze si care ar provoca daune incomensurabile asupra vietii si proprietatii, este cu siguranta foarte controversata. Fara a dori sa stabileasca daca tortura este sau nu o metoda eficace pentru a extrage informatii fiabile, exceptia evoca starea de necesitate, care exonereaza de responsabilitatea penala o persoana a carei actiune ilegala era necesara pentru a impiedica o pierdere importanta de vieti omenesti. Ratiunea care sustine aceasta concluzie se bazeaza pe natura apararii starii de necesitate, care este fondata pe raspunsul unei persoane la un ansamblu de fapte, in timp ce autorizarea de a recurge la acte ilegale sau interzise trebuie sa aiba un fundament legislativ. Starea de necesitate poate fi, in anumite circumstante, invocata ca mijloc de aparare in timpul procesului penal impotriva unui interogatoriu. Exceptia relativa la starea de necesitate ar putea interveni cel mai adesea in cazul bombei cu explozie intarziata. „Nevoia imediata” implica mai mult natura iminenta a actului, decat a pericolului, astfel criteriul iminentei este satisfacut chiar daca bomba este prevazuta sa explodeze in cateva zile sau poate chiar dupa cateva saptamani, cu conditia certitudinii realizarii materiale a pericolului si a lipsei oricarui alt mod de a impiedica realizarea sa.

În virtutea dreptului internațional, sunt stabilite dreptul victimelor torturii la un *recurs efectiv și la repararea adecvată a prejudiciului*, totuși, practica actuală a statelor în cadrul „razboiului lor împotriva terorismului” încalcă dreptul incontestabil al victimelor la reparare pentru violările grave ale drepturilor omului. Astfel, CEDO a subliniat importanța garanțiilor contra detenției arbitrare: Controlul judiciar al unei asemenea ingerințe a executivului constituie un element esențial al garanției articolului 5 paragraf 3 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, conceput pentru a reduce pe cât posibil riscul arbitrariului și a asigura preeminența dreptului, unul dintre principiile fundamentale ale unei societăți democratice. Detinutii beneficiază astfel de o protecție absolută, oferită tuturor, împotriva torturii, a pedepselor sau a rețelilor tratamente, adică această interdicție nu este susceptibilă de derogări.

Inadmisibilitatea declarațiilor obținute prin tortură sau alte rele tratamente este o garanție suplimentară, în același timp, împotriva torturii și a rețelilor tratamente, dar și a dreptului la un proces echitabil. Această garanție evidențiază obligația statelor de a împiedica actele de tortură și relele tratamente în timpul interogatoriului, punând sub semnul întrebării declarațiile obținute prin asemenea practici.

Protest împotriva închizitiei artei

VANTIU Adrian Calin

hipoterapeut-consilier psihologic

Unii oameni, deloc sau prea puțin sensibili, deloc sau prea puțin deschisi la plăcerea estetică, la forța launtrică pe care o poate genera literatura - arta, în general - doresc și, fac tot posibilul, să anihileze această valoare, să o încarcereze sub semnul închizitorialului, să o transforme - în cel mai bun caz!, într-un studiu practic, profitabil. Câteodată, acest deziderat

poluant, această dorință patologică se manifestă direct și naiv; alții, se măscă, se deghizează și se travestesc - urmând cai oculte și nesincere - afirmând și susținând că efectele artei literare sunt inevitabile și necesare tendentioase.

Această afirmație este, în funcție de individ și context social, ori un sofism al unei politici literare, ori o fatală necunosțință de cauză. Adică, ori eutelehie, ori ipocrizie.

Arta nu poate fi tendentioasă! Operele, în schimb, dacă le considerăm în afara existenței lor ca și opere manifestate, pot și se pretează a fi tendentioase. Acest lucru este posibil - și, chiar se instrumentează în mod deliberat, se face într-o manieră curentă și facilă, pentru că majoritatea oamenilor nu iau în seamă - nu dau doi bani!!! - pe ceea ce înseamnă un real izvor artistic și estetic. Și pentru că, aceiași "majoritate" a oamenilor, atunci când este vorba de un lucru atât de complex - cum este arta - militează pentru idei și definiții preconcepute, pentru idei atât de impregnate de nulitatea lor existențială, pentru definiții atât de gratuite și "comode" incomodității lor intelectuale, încât se face apel la "discreție".

Apelandu-se la aceleași instrumente patetice, la aceleași proceduri declarativ-fariseice, se spune că numai artiștii "majorității", cei care propagă idealul social și moral "bine și sănătos afișat" al majorității pot "produce" sau emana arta. Pentru a "consolida" această falsă teorie vine în sprijin o afirmație platonice: *nu este permis a declara pe față că valoarea artei vine tocmai din sinele plăcerii care a generat-o !!!*

Desigur, plăcerea - în solitudinea și libertatea ei, nu poate fi un "ceva" serios pentru majoritate, ba chiar, dacă este sincer afișată, poate aduce atingere și rusine imaginii "majorității".

Goethe a spus, nu știu exact unde, că *"...viata nu are rost decât dacă ne-o închipuim făcută dinadins pentru poezie dramatică; căci la ce alceva ar fi bun moftul acesta...?"* ("...zu was sollte denn sonst das Zeug taugen...?"). Se poate afirma despre mine orice: că sunt un romantic, un exponent al spiritului dostoevskian privind libertatea non-libertății, un adept bergsonian în ceea ce privește critica teoriei tradiționale despre asociația starilor de conștiință, un idol camusian al sinuciderii non-suicidare. Pot fi acuzat de orice!

Dar nu mi se poate nega dreptul, de ființă vie, de a mă cataloga, crampona și incapătana de a mă declara orice altceva decât un perpetuu și rigid ostas, întepenit pe veci într-o solemnitate comică și stupid ipocrită. Eu *sunt o ființă cu nevoie, dorințe și trebuințe*, și, prin urmare, un ins cu scopuri diverse și multiple care, în fața inteligenței libere, nu se poate unifica și ierarhiza - așa cum își închipuie simplitatea sau patetismul rudimentar al reprezentanților debutanți în ale idealurilor (naiv și expeditiv) sistematizate ale "majorității" !!!

"Artiștii" care se supun uniformizării ierarhiei dictate de așa-numitele idealuri obligatorii-impuse-de-majoritate sunt demni de toată compasiunea.

Această formă sașie (eu spun una, tu înțelegi alta, dar o fac tot așa, invers convingerii mele!), cu dublu sens este o sirenă puerilă, fiind rezultatul unei filosofii pe care nu știu cum să mi permit să o numesc: primitivă sau/si mitocanească. Pot însă să încerc o vizualizare a acestei stări dihotomice, afișând desenele lui Goya cu gozaviile războiului, pentru a face propagandă pacifistă; dar trebuie să înțelegi că, în viața specifică a artei, nu acest aspect este cel care explică sau cuantifică valoarea "operei de artă" respective.

Exista, asadar, in ciuda vointei "majoritatii", exponentii unei arte care este arta pentru sine. Nici macar nu incearca sa devina propaganda pentru altceva decat ceea ce exprima, ceea ce este. Explicatia este mai mult decat facila: *exista de la natura artisti*. Mi s-ar parea logic, ca acest artisti - si cei care-i inteleg - sa fie lasati in libertatea creatiei lor. Dar, asa ca si alte dorinte ale mele, o asemenea cerinta este, desigur, sortita judecatii "majoritatii". Mai mult ca sigur, purtan stigmatul ghinionului. Ne-norocului.

De aceea, oamenii ca mine, oameni ca noi, oameni cu idealuri (altele decat cele normative!) nu vor fi intelesi niciodata. Dar, pana la acelasi termen - al lui niciodata - vom ramane indiscreti si pretentiosi. Adevarata drama este declansata in momentul in care, cineva ca mine, cineva ca noi, razbeste dincolo de filtrul "majoritatii" si, trecand peste iritatii, constienti fiind ca judecata "majoritatii" este cea iremediabil sumara, incearca in zadar sa demonstreze faptul ca "*cei care nu vor deschide ochii in fata diversitatii umane*", vor ramane solitari, orbi, pe dinafara. Pentru totdeauna. Avem avantajul cuvantului. Al creatiei. Al artei. Al lacrimii. Al imaginii. Al curcubeului. Se impune sa apelam la arta. Justificandu-ne astfel bunele noastre intentii si dreptul la non-tacere.

Seminarul egalitatii de sanse

TOMESCU Madalina

Lect.univ.dr. - Universitatea Crestina „Dimitrie Cantemir”, Bucuresti
Facultatea de Stiinte Politice

In ziua in care s-au implinit 60 de ani de la adoptarea in 1948 a Declaratiei Universale a Drepturilor Omului, Universitatea Crestina "Dimitrie Cantemir" in parteneriat cu Comisia pentru Egalitate de Sanse intre Femei si Barbati a Municipiului Bucuresti , Agentia Nationala pentru Egalitate de Sanse si Inspectoratul Scolar al Municipiului Bucuresti a organizat editia a II-a a SEMINARULUI EGALITATII DE SANSE. Am avut sansa de a fi coordonatorul acestui proiect apreciat ca deosebit de interesant, iar faptul ca au existat si cereri de participare din afara Bucurestiului imi semnaleaza ca editia urmatoare a SEMINARULUI va trebui sa aiba un caracter national, iar nu doar local.

Scopul proiectului a fost :

- cresterea gradului de informare si instruire la nivelul comunitatii Municipiului Bucuresti in problematica egalitatii de sanse intre femei si barbati, principiilor nondiscriminarii, oportunitatilor egale si tratamentului egal pe piata muncii (referitor la accesul la angajare, promovare, formare profesionala, salarizare, acordare de concedii, conditii de munca, sanatate si securitate in munca, hartuirea sexuala la locul de munca, evolutia in cariera, protectia maternitatii).
- prevenirea conflictelor de natura discriminatorie prin promovarea tolerantei si a egalitatii de sanse.
- facilitarea comunicarii si a transmiterii informatiei intre societatea civila si autoritatile locale si centrale.

Este de apreciat ca au participat personalitati de prim rang ale societatii civile romanesti precum: prof.univ.dr. Dumitru Mazilu, prof.univ.dr. Mircea Cosea, prof.univ.dr. Florentin Scaletchi, presedintele Organizatiei pentru Apararea Drepturilor Omului.

De asemenea, au participat cadre didactice din invatamantul universitar, ca si din invatamantul preuniversitar. De altfel, doamna inspector Cristiana Mateiciuc, reprezentanta Inspectoratului Scolar al Municipiului Bucuresti a apreciat ca fiind foarte interesanta initiativa si a precizat ca ar putea participa si cadre didactice din tara.

Fiecare dintre cei care au luat cuvantul au facut vorbire despre implinirea a 60 de ani de la adoptarea in 1948 a Declaratiei Universale a Drepturilor Omului, apoi au venit cu prezentari ale unor puncte de vedere cu totul si cu totul deosebite. Comunicarile prezentate au fost deosebit de interesante, ele au dat nastere si unor dezbateri de asemenea interesante, cu atat mai mult cu cat participantii lucreaza in domenii diferite si fiecare a relatat modul in care se respecta sau nu principiul egalitatii de sanse in domeniul respectiv.

De asemenea, au participat elevi de la unele licee bucurestene, studenti de la Facultatea de Stiinte Politice si de la Facultatea de Stiinte Juridice din cadrul Universitatii Crestine "Dimitrie Cantemir", precum si studenti de la Facultatea de Stiinte Politice de la Universitatea Hyperion.

Trebuie mentionat ca I.S.M.B. a pregatit o surpriza foarte placuta tuturor participantilor la SEMINAR invitand Corul Seminarului Teologic din Bucuresti. Acesta a sustinut un recital de Colinde, spre incantarea celor prezenti.

Speram ca editia de anul viitor sa aduca fata in fata cat mai multi sustinatori ai principiului egalitatii de sanse, astfel ca sa putem disemina aceste informatii in cat mai multe medii.

Asadar, va invitam la **editia a III-a a SEMINARULUI EGALITATII DE SANSE, 2009!**

Situatii anormale la CSM

VAN Constantin

Profesor

Presedintele L.A.D.O. (Liga Apararii Drepturilor Omului) - filiala Timis

Liga Apararii Drepturilor Omului - filiala Timis ia atitudine si protesteaza fata de recenta hotarare a Consiliului Superior al Magistraturii care, la opt luni dupa clasarea dosarului judecatorului **Cristi Danilet** de la Tribunalul Cluj (fost consilier al ex-ministrului Justitiei Monica Macovei), revine la data de 16.07.2008 si cere, prin actualul presedinte al Comisiei de Disciplina Virgil Andreies, reactivarea dosarului cu toate ca prin Rezolutia din 13.12.2007, lucrarea a fost clasata.

Presedintele Comisiei de Disciplina invocand niste modificari de regulament, a sesizat Sectia de Judecatori a CSM pentru judecarea lui Cristi Danilet pentru incalcarea Codului Deontologic cu toate ca, Comisia de Disciplina pentru Judecatori din cadrul CSM, condusa atunci de Dan Lupascu, a constatat ca fapta judecatorului de la Cluj nu reprezinta abatere disciplinara, putand fi analizata doar sub aspectul incalcarii unor prevederi din Codul Deontologic al magistratilor. Cod care stabileste faptul ca *"judecatorii nu isi pot exprima parerea cu privire la probitatea profesionala si morala a colegilor lor"*. **Ca atare, "comisia Lupascu" a constatat ca nu s-a savarsit vreo abatere disciplinara si a dispus clasarea lucrarii.**

Dar sa ne reamintim pentru ce a fost sesizata Comisia de Disciplina: pentru ca in octombrie 2007, la scoala de toamna " Reteaua jurnalistilor pentru apararea Drepturilor Omului " organizata de Liga Apararii Drepturilor Omului filiala Cluj, desfasurata la Baisoara, Cristi Danilet, invitat special, a facut o serie de afirmatii privind coruptia din Magistratura.

Vreau sa subliniez faptul ca am participat la acel simpozion si afirmatiile referitoare la justitie care au fost calificate drept "ofensatoare" au fost: *"sistemul este din pacate o increngatura de relatii, incepand de la grefier pana la magistrat.... in cercurile justitiei se stiu foarte bine tarifele care sunt necesare pentru a se tranti o sentinta, de la grefier, la judecator"*.

Din pacate, Cristi Danilet a dat dovada de diplomatie, exprimandu-si elegant constatarile Marturie stau sutele de sesizari venite la organizatia noastra de la sutele de petenti care au simtit pe propria lor piele cum merg lucurile in justitia din Romania.

Ca dovada este faptul ca Romania a fost obligata de Curtea Europeana a Drepturilor Omului sa plateasca, in ultimii 12 ani, suma de 5 milioane de euro pentru sentintele eronate date de magistratii romani.

Ceea ce este revoltator este faptul ca sesizarea Comisiei de Disciplina a fost semnata, la data de 26.10.2007, de judecatorul Viorel Virgil Andreies, membru al CSM (presedinte delegat al Curtii de Apel Cluj la acea data), adica de aceeasi persoana care a semnat si reclamatia contra judecatorului Cristi Danilet, depusa la CSM si care face obiectul judecarii lui Danilet.

S-a ajuns astfel in situatia anormala ca unul dintre "vatamatii" care au cerut pedepsirea lui Danilet, sa fie cel care sesizeaza Sectia care il va judeca pe acelasi Danilet. Daca asemenea lucruri se petrec la CSM, ne putem imagina ce exemplu se da in tara pentru judecatorii si procurorii care se codesc in a se abtine in cauzele in care au anumite interese

Justificarea judecatorului Virgil Andreies care a declarat ca nu ar exista nicio incompatibilitate intre semnaturile sale, ar fi ca: *"Am semnat o simpla adresa de inaintare, si nu de sesizare a sectiei. Oricum eu ma voi abtine la judecarea acestui caz"*.

Ceea ce se intampla in Romania dovedeste pe zi ce trece cat de tolerant este CSM-ul cu magistratii care genereaza erori si nedreptati sociale (si sunt destui) si cat de exigent poate fi cu magistratii care afirma ca exista coruptie in sistemul judecatoresc.

Se stie ca judecatorul Cristi Danilet nu este agreat de CSM intrucat, in perioada cat a fost consilier la Ministerul Justitiei, s-a ocupat de monitorizarea Consiliului, criticand frecvent activitatea CSM, si din calitatea de lider al asociatiei "SoJust".

In calitate de consilier, dupa cum a declarat, a avut acces la arhivele SIPA unde se ascund multe fapte reprobabile comise de unii magistrati.

Sa ne reamintim ca in februarie 2008, mai multe ziare nationale au preluat declaratiile facute de Virgil Andries la o conferinta de presa, unde acesta a recunoscut: *"Coruptia in sistemul judiciar exista, dar ea nu este un fenomen"*.

Oare cine trebuie cercetat?

Violenta la tinerii din zonele defavorizate

MURARIU Cristina

Consilier scolar

Liceul Pedagogic, „C.D. LOGA”, Caransebes

Violenta este tot mai des semnalata in societatile contemporane, reprezentantii organizatiilor internationale, specialistii, factorii de decizie ai unor institutii guvernamentale si neguvernamentale, dar si simpli cetateni exprimandu-si opiniile legate de cresterea numarului de acte violente si de multiplicarea formelor de manifestare ale acestui fenomen.

Teama si sentimentul de insecuritate resimtite de cetatenii din diverse spatii social-culturale sunt invocate din ce in ce mai mult in discursurile specialistilor preocupati de evolutia fenomenului violentei in spatiu si timp.

Violenta criminala reprezinta, insa, forma de violenta care a reusit, in ultimii ani, prin consecintele deosebit de grave pe care le are la nivelul indivizilor sa canalizeze eforturile specialistilor spre dezvoltarea unor investigatii menite sa ofere informatii privind cauzalitatea, formele de manifestare si, mai ales, modalitatile de interventie necesare prevenirii.

Relatia dintre agresivitate si violenta se construiește prin raportare la consecintele pe care fiecare dintre ele le are. Daca violenta presupune utilizarea fortei si drept urmare se produce o vatamare a integritatii fizice, psihice sau economice a unui individ, agresivitatea devine generatoare de prejudicii doar in conditiile in care sunt depasite anumite limite. Prin urmare daca cea mai mare parte a manifestarilor violentei imbraca forma unor comportamente care intra sub incidenta unor norme juridice, doar o parte a comportamentele agresive ajung sa fie incadrate ca fiind delincvente ca urmare a atingerilor aduse unor valori sociale protejate de norme.

Deoarece am considerat ca actele de violenta sunt rezultatul actiunii unor factori individuali, relationali, comunitari, societali, dar si situationali, analiza noastra va incerca sa identifice toti factorii care actioneaza asupra individului pe parcursul vietii si pana in momentul comiterii actului violent.

Prin aceasta am inteles sa ne concentram indeosebi asupra *factorilor individuali* de factura socio – demografica, *factorilor relationali* (grupul de prieteni, relatiile din cadrul familiei de origine si din cadrul familiei proprii, relatiile de la locul de munca) si asupra *factorilor situationali*. Iata de ce, ne – am propus sa surprindem unele caracteristici ale agresorului pornind de la analiza informatiilor privind familia de origine a agresorului, familia pe care unii dintre acestia si-au constituit-o, comportamentul sau la locul de munca si grupul de prieteni. Deoarece am considerat ca exista o serie de factori situationali care influenteaza producerea actului violent am considerat ca este necesar sa ne referim si la relatia dintre victima si agresor sau la aspecte legate de infractiune si modalitatile de producere a crimelor violente.

La nivelul *mediului scolar* printre factorii identificati a avea o semnificatie pentru viitoarea infractiune se numara: frecventa scolara redusa si prezenta unor *manifestari* violente (conduite deviante si delincvente). Incapacitatea reprezentantilor scolii (cadre didactice) de a gestiona problemele copiilor violenti si a copiilor cu probleme sociale, lipsa de comunicare dintre profesori si elevi sau aplicarea unor pedepse dure fac ca elevii care nu reusesc sa se integreze si sa se adapteze cerintelor scolii sa renunte la cursuri si sa se orienteze spre petrecerea timpului an cadrul unor grupuri care mai devreme sau mai tarziu vor comite acte violente.

Asocierea cu indivizi care valorizeaza *rezolvarea conflictelor* prin utilizarea fortei, dar si prezenta *antecedentelor penale* in grupul de *prieteni* sunt alti *factori* care pot duce la implicarea indivizilor in acte de violenta. Pe de alta parte, petrecerea timpului liber in cadrul grupului de prieteni indeosebi in baruri si discoteci favorizeaza consumul de alcool.

Contextul social favorizeaza la randul sau producerea actelor violente indeosebi prin: permisivitatea si indiferenta comunitatii fata de actele de violenta din familie sau din alte spatii; persistenta unor mentalitati de tipul *bataia e rupta din rai*, toleranta fata de violenta interpersonală si de aici neimplicarea in sesizarea si prevenirea actelor de violenta grave si mentinerea lipsei de incredere in institutiile specializate ale statului implicate in sanctionarea comportamentelor delincvente, de unde tendinta de a-si face singuri dreptate cu orice pret.

Rolul scolii este mult diminuat in conditiile in care cei mai multi dintre agresori am vazut ca au abandonat destul de repede cursurile, totusi interventia unui consilier scolar (psiholog) in situatiile in care un elev are unele manifestari violente in scoala ar fi de recomandat.

Recomandari privind reducerea actelor violente in randul tinerilor:

- actiuni de *prevenire situationala* (diminuarea actiunii factorilor de risc prin implicarea comunitatii si a politiei in actiunile de prevenire a actelor violente)
- adoptarea unor strategii de prevenire sociala
- actiuni de *prevenire prin dezvoltare* (vizeaza copilul si familia)
- actiuni de *prevenire comunitara* (la nivel de cartier sau oras)
- implicarea reprezentantilor unor institutii, guvernamentale si neguvernamentale, in sensul colaborarii lor la dezvoltarea unor programe de prevenire menite sa reduca riscul producerii actelor de violenta.

Revista AEPADO
nr. 10 – decembrie 2008
ISSN: 1843-9845
www.aepado.ro

- derularea unor campanii care sa mediatizeze legislatia in vigoare privind violenta in familie, violenta asupra copilului, dar si campanii de educare a parintilor din familii defavorizate care nu au acces la informatie datorita nivelului de instructie si al nivelului economic precar.

REDACTIA AEPADO

Redactor-Sef: Catalin UNGURASU

Redactor-Sef Adjunct: Laurentia Mariana MEREUTA

Daca doriti sa publicati un articol in noul numar al Revistei AEPADO,
va rugam sa ne trimiteti un CV si titlul articolului dvs.
(cu o foarte succinta prezentare a continutului articolului)

la revista.aepado@gmail.com.

Va asteptam!